

РЕШЕНИЕ

№ 303

гр. София, 30 юни 2026 год.

ВЪРХОВНИЯТ КАСАЦИОНЕН СЪД на РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ, първо наказателно отделение, в съдебно заседание на двадесет и девети април през две хиляди двадесет и шеста година в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ:	ЛАДА ПАУНОВА
ЧЛЕНОВЕ:	ВАЛЯ РУШАНОВА
	ХРИСТИНА МИХОВА

при участието на секретаря Е.Михайлова и в присъствието на прокурора Б. Джамбазов изслуша докладваното от съдия Рушанова наказателно дело № 219/2026 година и за да се произнесе, взе предвид следното:

Касационното производство е образувано по жалби на защитниците на подсъдимия Д. С. Д., К. Н. Ж. и Г. К. Ж., както и по лични жалби на последните двама подсъдими срещу въззивно решение № 1 от 07.01.2026 г., постановено по внохд № 315/25 г. по описа на Апелативен съд - Варна.

В касационните жалби, подадена от името на подсъдимия Д. Д., изготвени от неговите защитници, са релевирани всички основания по чл. 348, ал. 1 от НПК. Процесуалната законосъобразност на съдебния акт се оспорва с доводи за нарушения, довели до нарушаване правото на защита на подсъдимия - опорочен процес на формиране на вътрешното убеждение на решаващите инстанции поради отсъствие на предпоставките делото да бъде разгледано по реда на диференцираната процедура по глава 27 от НПК, по реда на съкратеното съдебно следствие с пълно признаване на фактите по обвинителния акт от страна на подсъдимите; липса на отговор по направените във въззивната жалба доводи за несъставомерност на деянията по чл. 209 и чл. 210 от НК. Оплакването за нарушение на материалния закон се обосновава като последица на допуснатите нарушения на процесуалните правила при разглеждане на делото. Сочи се явна несправедливост на наложеното наказание, като се претендира неговата завишеност, поради неправилен анализ на смекчаващите отговорността на подс. Д. обстоятелства, като се изтъкват съображения за неяснота на аргументацията на съда по приложението на чл. 24 от НК. По изложените съображения се иска отмяна на решението и връщане на делото за новото му разглеждане от друг състав на първата инстанция и алтернативно – за намаляване размера на наложеното наказание с приложение на чл.66 от НК и отмяната на чл. 24 от НК.

Касационната жалба, подадена от защитника на подсъдимите Г. К. Ж. и К. Н. Ж., личните жалби на посочените подсъдими и допълненията към тях, се позовават на основанията по чл. 348, ал. 1 от НПК. Подробно се сочат допуснатите от съдилищата съществени процесуални нарушения, които са довели както до нарушаване правата на подсъдимите, така и до пороци при формиране на вътрешното убеждение по фактите – отсъствие на процесуалните предпоставки за провеждане на съкратено съдебно

следствие по чл. 371, т. 2 от НПК (тъй като самопризнанията на подсъдимите по фактите, посочени в обвинителния акт не се подкрепяли от събраните в досъдебното производство доказателствени материали); пропускът на въззивния съд да констатира това нарушение, обусловило неяснота и вътрешна противоречивост във фактическите му изводи по съществени елементи от деянието; редица други противоречия в мотивите на въззивното решение, водещи до заключение за неясна воля на въззивната инстанция и по други въпроси, поставени за решаване; липса на отговор по направените от защитата доводи във въззивното производство. Изтъкват се подробни съображения и за наличието на касационното основание по чл.348, ал.1, т.3 от НПК- явна несправедливост на наложеното наказание. В заключение се отправят искания в условията на алтернативност – за отмяна на въззивното решение е връщане на делото за новото му разглеждане от друг състав (без уточняване на коя инстанция) или за намаляване размера на наложените на подсъдимите Г. Ж. и К. Ж. наказания.

В съдебно заседание на касационната инстанция защитниците на подсъдимите поддържат жалбите и направените в тях искания. Сочат подробни съображения.

Защитникът на подс. М. С., който не е депозирал касационна жалба, пледира за отмяна на приложението на чл. 24 от НК.

Повереникът на гражданския ищец и частен обвинител Н.К. моли за оставяне без уважение на касационните жалби и за оставяне в сила на въззивното решение. Претендира направените пред ВКС разноски.

Прокурорът намира жалбите за неоснователни, като подробно изтъква аргументи за това по отделно направените в касационните жалби оплаквания.

Подс. Г. Ж., в последна дума, моли за отмяна на решението и връщане на делото за новото му разглеждане или за намаляване на наложеното му наказание.

Подс. Д., в последна дума, моли за отмяна на решението или за намаляване размера на наложеното наказание.

Върховният касационен съд, първо наказателно отделение, след като обсъди доводите в касационните жалби, съображенията на страните и провери атакувания съдебен акт в пределите, очертани от чл. 347 от НПК, намери за установено следното:

С присъда № 36/20.05.25г., постановена по нохд № 69/25 г. по описа на Окръжен съд – Варна, подсъдимите Г. К. Ж., К. Н. Ж., М. М. С. и Д. С. Д. били признати за виновни, както следва:

1. подс. Г. К. Ж.:

- за виновен в това, че в периода от началото на месец юли 2021 г. до 06.10.2023 г. в гр. Варна, в с.Чернево, обл. Варна, с.Генерал Кантардживо, обл.Варна, в гр.Севлиево, обл.Габрово и в с.Орешак, обл. Варна, в условията на продължавано престъпление, с шест отделни деяния, като извършител, в съучастие с К. Ж., М. С. и Д. Д., като съизвършители, с цел да набави за себе си и за останалите трима подсъдими имотна облага, възбудил и поддържал заблуждение у 12 лица – А. Ч., М. Ч., Н. Н., К. Г., Т. Я., Ц. Я., Т. Я., Н. К., Г. В., Д. Й., К. И. и И. И., като общо причинената вреда е в големи размери - 91800.00 лева, и измамата е извършена от повече от две лица, сговорили се предварително за нейното извършване, поради което на осн. чл. 210 ал. 1 т. 2 и т. 5, вр. с чл. 209 ал.1, вр. с чл. 26 ал.1 и чл. 58а, ал.1 във връзка с чл. 54, ал.1 от НК е осъден на 4 (четири) години и 8 (осем) месеца лишаване от свобода, като е оправдан да е извършил деянието при условията на чл. 20, ал. 2 от НК.

-за виновен в това, че в периода от 21.07.2021 г. до 23.07. 2021 г. в гр.Варна, като извършител, в съучастие с К. Ж. и М. С., като съизвършители, с цел да принуди А. Ч. и М. Ч. да се разпоредят със свои вещи - парична сума в размер на 15 000.00 лева,

заплашил А. Ч., М. Ч. и Г. Ч. с насилие и увреждане на имущество, като деянието е извършено от повече от две лица и е извършено от лица по чл.142 ал. 2 т.8 от НК - лица, които действат в изпълнение на решение на организирана престъпна група, поради което на осн. чл. 213а ал. 2 т. 4 и т. 5, вр. с ал.1 , вр. с чл. 142 ал. 2 т. 8, вр. с чл. 20 ал. 2 от НК и чл. 58а, ал. 1 във връзка с чл. 54, ал. 1 от НК е осъден на 2 (две) години и 4 (четири) месеца лишаване от свобода и глоба в размер на 3 500 (три хиляди и петстотин) лева;

- за виновен в това, че в периода от 20.06.2022г. до 21.06.2022г., в с. Генерал Кантарджиево, обл. Варна и в гр.Варна, като извършител, в съучастие с К. Ж. и Д. Д. - като съизвършители, с цел да набави за себе си и за друго – останалите трима подсъдими имотна облага в размер на 35 000 лева, чрез заплашване принудил Т. Й. Я. да извърши нещо противно на волята му - да предаде на 20.06.2022г. парична сума в размер на 17 000 лева на Г. Ж. и да сключи договор за кредит за текущо потребление с Банка ДСК в размер на 15 000 лева и на 21.06.2022г. да предаде парична сума в размер на 15 000 лева и парична сума в размер на 2000 лева на Г. Ж., и с това причинил на Т. Я. и Ц. Я. имотна вреда в размер на 34 000.00 лева, като изнудването е извършено при условията на чл. 213 а ал. 2 т. 4 и т.5 от НК - деянието е извършено от повече от две лица и е извършено от лица по чл.142 ал. 2 т. 8 от НК - лица, които действат в изпълнение на решение на организирана престъпна група, поради което на осн. чл. 214 ал. 2 т. 1 , вр. с ал.1, вр. чл. 213а ал. 2 т. 4 и т. 5, вр. с ал.1, вр. с чл. 142 ал. 2 т. 8 , вр. с чл. 20 ал. 2 от НК и чл. 58а, ал. 1 във връзка с чл. 54, ал. 1 от НК е осъден на 3 (три) години и 4 (четири) месеца лишаване от свобода и глоба в размер на 5000 (пет хиляди) лева;

- за виновен в това, че на 06.10.2023 г. в с. Орешак, обл. Варна, като извършител, в съучастие с К. Ж. и М. С. - като съизвършители, с цел да набави за себе си и за друго – останалите трима подсъдими имотна облага в размер на 12 000 лв., чрез заплашване принудил К. В. И. да извърши нещо противно на волята й - да предаде парична сума в размер на 1000.00 лева на Г. Ж., и с това причинил на К. И. и И. И. имотна вреда в размер на 1000.00 лева, като изнудването е извършено при условията на чл. 213а ал. 2 т. 4 и т. 5 от НК - деянието е извършено от повече от две лица и е извършено от лица по чл. 142 ал. 2 т. 8 от НК - лица, които действат в изпълнение на решение на организирана престъпна група, поради което на осн. чл. 214 ал. 2 т. 1 , вр. с ал. 1, вр. чл. 213а ал. 2 т. 4 и т. 5, вр. с ал. 1, вр. с чл. 142 ал. 2 т. 8 , вр. с чл. 20 ал. 2 от НК и чл. 58а, ал.1 във връзка с чл. 54, ал. 1 от НК е осъден на 2(две) години лишаване от свобода и глоба в размер на 4 200 (четири хиляди и двеста) лева.;

- за виновен в това, че в периода от 15.09.2019 г. до 15.05.2024 г. в гр. Варна, с. Чернево, обл. Варна, в с. Орешак, обл.Варна, в с. Генерал Кантарджиево, обл.Варна и в гр. Севлиево участвал в организирана престъпна група, създадена с користна цел, с участници Г. К. Ж., К. Н.Ж., Д. С. Д. и М. М. С., поради което на осн. чл. 321 ал.3 пр.2 т.2, вр. ал.2, вр. ал.1 от НК и чл.58а, ал.1 и чл.54, ал.1 от НК е осъден на 3 (три) години и 4 (четири) месеца лишаване от свобода;

На осн. чл. 23 от НК съдът определил едно общо най-тежко наказание на подс. Г. Ж. в размер на 4 (четири) години и 8 (осем) месеца лишаване от свобода при първоначален общ режим на изтърпяване, като към него присъединил наказанието глоба в размер на 5000 лева

Приспаднал времето, през което подсъдимият е бил с мярка за неотклонение „Задържане под стража“.

2. подс. К. Н. Ж. за :

- виновен в това, че в периода от 15.09.2019 г. до 19.09.2019 г. в гр. Варна, като извършител, в съучастие с Д. С. Д. - като съизвършител, с цел да набави за себе си и за друго – останалите трима подсъдими имотна облага, възбудил и поддържал заблуждение у Н. Д. Д. и с това му причинил имотна вреда в размер на 3000.00 лева, поради което на осн. чл. 209 ал.1, вр. с чл. 20 ал. 2 от НК и чл. 58а, ал.1 във връзка с чл.54, ал.1 от НК е осъден на 1 (една) година и 8 (осем) месеца лишаване от свобода;

- виновен в това, че в периода от началото на месец юли 2021 г. до 06.10.2023 г. в гр. Варна, в с.Чернево, обл. Варна, с. Генерал Кантарджиево, обл. Варна и в с. Орешак, обл. Варна, в условията на продължавано престъпление, с 5 отделни деяния, като извършител, в съучастие с Г. Ж., , М. С. и Д. Д., като съизвършители, с цел да набави за себе си и за друго – останалите трима подсъдими имотна облага, възбудил и поддържал заблуждение у 10 лица – А. Ч., М. Ч., Н. Н., К. Г., Т. Я., Ц. Я., Т. Я., Н. К., К. И. и И. И. и с това им причинил имотна вреда в големи размери – 87 800.00 лева, и измамата е извършена от повече от две лица, сговорили се предварително за нейното извършване, поради което на осн. чл. 210 ал. 1 т. 2 и т. 5, вр. с чл. 209 ал. 1, вр. с чл. 26 ал. 1 и чл. 58 а, ал. 1 и чл. 54, ал. 1 от НК е осъден на 4 (четири) години лишаване от свобода, като е оправдан да е извършил деянието при условията на чл. 20, ал. 2 от НК.

- за виновен в това, че в периода от 21.07.2021 г. до 23.07. 2021 г. в гр. Варна, като извършител, в съучастие с Г. Ж. и М. С., като съизвършители, с цел да принуди А. Ч. и М. Ч. да се разпоредят със свои вещи - парична сума в размер на 15000.00 лева, заплашил А. Ч., М. Ч. и Г. Ч. с насилие и увреждане на имущество, като деянието е извършено от повече от две лица и е извършено от лица по чл. 142 ал. 2 т. 8 от НК лица, които действат в изпълнение на решение на организирана престъпна група – поради което на осн. чл. 213а ал. 2 т. 4 и т. 5, вр. с ал. 1 , вр. с чл. 142 ал. 2 т. 8, вр. с чл. 20 ал. 2 от НК и чл. 58а, ал. 1 във връзка с чл. 54, ал. 1 от НК е осъден на 2 (две) години и 4 (четири) месеца лишаване от свобода и глоба в размер на 3 500(три хиляди и петстотин) лева;

- за виновен в това, че в периода от 20.06.2022 г. до 21.06.2022 г., в с. Генерал Кантарджиево, обл. Варна и в гр. Варна, като извършител, в съучастие с Г. Ж. и Д. Д. - като съизвършители, с цел да набави за себе си и за друго – останалите трима подсъдими, имотна облага в размер на 35 000 лева, чрез заплашване принудил Т. Я. да извърши нещо противно на волята му - да предаде на 20.06.2022 г. парична сума в размер на 17 000 лева на Г. Ж. и да сключи договор за кредит за текущо потребление с Банка ДСК в размер на 15 000 лева и на 21.06.2022 г. да предаде парична сума в размер на 15 000 лева и парична сума 2 000 лева на Г. Ж., и с това причинил на Т. Я. и Ц. Я. имотна вреда в размер на 34 000.00 лева, като изнудването е извършено при условията на чл. 213а ал. 2 т. 4 и т. 5 от НК - деянието е извършено от повече от две лица и е извършено от лица по чл. 142 ал. 2 т. 8 от НК - лица, които действат в изпълнение на решение на организирана престъпна група, поради което на осн. чл. 214 ал. 2 т. 1 , вр. с ал. 1, вр. чл. 213а ал. 2 т. 4 и т. 5, вр. с ал. 1, вр. с чл. 142 ал. 2 т. 8, вр. с чл. 20 ал. 2 от НК и чл. 58а, ал. 1 във връзка с чл. 54, ал. 1 от НК е осъден на 3 (три) години и 4 (четири) месеца лишаване от свобода и глоба в размер на 5 000 (пет хиляди) лева;

- за виновен в това, че на 06.10.2023 г. в с. Орешак, обл. Варна, като извършител, в съучастие с Г. Ж. и М. С. - като съизвършители, с цел да набави за себе си и за друго – останалите трима подсъдими имотна облага в размер на 12 000.00 лева, чрез заплашване принудил К. В. И. да извърши нещо противно на волята й - да предаде парична сума в размер на 1000.00 лева в полза на Г.Ж. и с това причинил на К. И. и И.

И. имотна вреда в размер на 1000.00 лева, като изнудването е извършено при условията на чл. 213а ал. 2 т. 4 и т. 5 от НК - деянието е извършено от повече от две лица и е извършено от лица по чл. 142 ал. 2 т. 8 от НК, лица, които действат в изпълнение на решение на организирана престъпна група, поради което на осн. чл. 214 ал. 2 т. 1, вр. с ал. 1, вр. чл. 213а ал. 2 т. 4 и т. 5, вр. с ал. 1, вр. с чл. 142 ал. 2 т. 8, вр. с чл. 20 ал. 2 от НК и чл. 58а, ал. 1 и чл. 54, ал. 1 от НК е осъден на 2 (две) години лишаване от свобода и глоба в размер на 4 200 (четири хиляди и двеста лева);

- за виновен в това, че в периода от 15.09.2019 г. до 15.05.2024 г. в гр. Варна, с.Чернево, обл. Варна, в с. Орешак, обл. Варна, в с. Генерал Кантарджиево, обл.Варна и в гр. Севлиево участвал в организирана престъпна група, създадена с користна цел, с участници Г. Ж., К. Ж., Д. Д. и М. С., поради което на осн. чл. 321 ал. 3 пр. 2 т. 2, вр. ал. 2, вр. ал. 1 и чл. 58а, ал. 1 във връзка с чл. 54, ал. 1 от НК е осъден на 3 (три) години и 4 (четири) месеца лишаване от свобода;

На осн. чл. 23 от НК съдът определил едно общо най-тежко наказание на подс. К. Ж. – 4 (четири) години лишаване от свобода, към което присъединил наказанието глоба в размер на 5000 (пет хиляди) лева.

На осн. чл. 25, ал. 1 във връзка с чл. 23, ал. 1 определил едно общо най-тежко наказание по делото с наказанието по похд № № 3497/22г. по описа на РС- Пловдив – 4 (четири) години лишаване от свобода при първоначален строг режим на изтърпяване, като към него присъединил наказанието глоба в размер на 5000 (пет хиляди) лева.

На осн. чл. 68, ал. 1 от НК привел в изпълнение наложеното по похд № 1942/21 г. по описа на СПНС наказание в размер на 3 (три) години лишаване от свобода, като постановил същото да бъде изтърпяно при първоначален общ режим на изтърпяване. Зачел предварителното задържане на подсъдимия К. Ж..

3. подс. М. М. С. за :

- виновен в това, че в периода от началото на месец юли 2021 г. до 06.10.2023 г. в гр. Варна, в с. Чернево, обл. Варна и в с. Орешак, обл. Варна, в условията на продължавано престъпление – с три отделни деяния, като извършител, в съучастие с Г. Ж. и К. Ж., като съизвършители, с цел да набави за себе си и за друго – Г. Ж., К. Ж. и Д. Д. имотна облага, възбудил и поддържал заблуждение у А. Ч., М. Ч., Н. Н., К. Г., К. И. и И. И. и с това им причинил имотна вреда в размер на 52 800.00 лева, и измамата е извършена от повече от две лица, сговорили се предварително за нейното извършване, поради което на осн. чл. 210 ал. 1 т. 2, вр. с чл. 209 ал. 1, вр. с чл. 26 ал. 1 и чл. 58а, ал. 1 и чл. 54 от НК му е наложено наказание в размер на 2 (две години) и 8 (осем) месеца лишаване от свобода, като на осн. чл. 304 от НПК е оправдан да е извършил деянието при условията на чл. 20, ал. 2 от НК.

- за виновен в това, че в периода от 21.07.2021 г. до 23.07.2021 г. в гр.Варна, като извършител, в съучастие с Г. Ж. и К. Ж., като съизвършители, с цел да принуди А. Ч. и М. Ч. да се разпоредят със свои вещи - парична сума в размер на 15 000 (петнадесет хиляди) лева, заплашил А. Ч., М.Ч. и Г. Ч. с насилие и увреждане на имущество, като деянието е извършено от повече от две лица и е извършено от лица по чл. 142 ал. 2 т. 8 от НК - лица, които действат в изпълнение на решение на организирана престъпна група, поради което на осн. чл. 213а ал. 2 т. 4 и т. 5, вр. с ал. 1, вр. с чл. 142 ал. 2 т. 8, вр. с чл. 20 ал. 2 от НК и чл. 58а, ал. 1 във връзка с чл. 54 от НК е осъден на 2 (две) години и 4 (четири) месеца лишаване от свобода и глоба в размер на 3 500 (три хиляди и петстотин) лева;

- за виновен в това, че на 06.10.2023 г. в с.Орешак, обл.Варна, като извършител, в съучастие с Г. Ж. и К. Ж., като съизвършители, с цел да набави за себе си и за друго – Г. Ж. и К. Ж. имотна облага в размер на 12 000 (дванадесет хиляди) лева, чрез заплашване принудил К. И. да извърши нещо противно на волята ѝ - да предаде парична сума в размер на 1000.00 лева на Г. Ж., и с това причинил на К. И. и И. И. имотна вреда в размер на 1000.00 лева, като изнудването е извършено при условията на чл. 213а ал. 2 т. 4 и т. 5 от НК - деянието е извършено от повече от две лица и е извършено от лица по чл. 142 ал. 2 т. 8 от НК - лица, които действат в изпълнение на решение на организирана престъпна група, поради което на осн. чл. 214 ал. 2 т. 1 , вр. с ал. 1, вр. чл. 213а ал. 2 т. 4 и т. 5, вр. с ал. 1, вр. с чл. 142 ал. 2 т. 8 , вр. с чл. 20 ал. 2 от НК и чл. 58 а, ал. 1 във връзка с чл. 54, ал. 1 от НК му е наложено наказание 2 (две) години лишаване от свобода и глоба в размер на 4 200 (четири хиляди и двеста) лева;

- за виновен в това че в периода от 15.09.2019 г. до 15.05.2024 г. в гр. Варна, с. Чернево, обл. Варна, в с. Орешак, обл. Варна, в с. Генерал Кантарджиево, обл. Варна и в гр. Севлиево участвал в организирана престъпна група, създадена с користна цел, с участници Г. Ж., К. Ж., Д. Д. и М. С., поради което на осн. чл. 321 ал. 3 пр. 2 т. 2, вр. ал. 2, вр. ал. 1 от НК и чл. 58а, ал. 1 във връзка с чл. 54, ал. 1 от НК му е наложено наказание в размер на 3 (три) години и 4 (четири) месеца лишаване от свобода.

На осн. чл. 23, ал. 1 от НК съдът определил едно общо най-тежко наказание на подс. М. С. в размер на 3 (три) години и 4 (четири) месеца лишаване от свобода при първоначален общ режим на изтърпяване, като към него присъединил наказанието глоба в размер на 4 200 (четири хиляди и двеста) лева.

Зачел предварителното задържане на подсъдимия Станев.

4. подс. Д. С. Д. за :

- виновен в това, че в периода от 15.09.2019 г. до 19.09.2019 г. в гр. Варна, като извършител, в съучастие с К. Ж., като съизвършител, с цел да набави за себе си и за друго – останалите трима подсъдими, имотна облага, възбудил и поддържал заблуждение у Н. Д. Д. и с това му причинил имотна вреда в размер на 3 000.00 лева, поради което на осн. чл. 209 ал. 1, вр. с чл. 20 ал. 2 от НК и чл. 58а, ал. 1 във връзка с чл. 54 от НК му е наложено наказание 1 (една) година и 8 (осем) месеца лишаване от свобода;

- за виновен в това, че в периода от 15.06.2022г. до 08.09.2023г. в с. Генерал Кантарджиево, обл. Варна и в гр.Севлиево, обл. Габрово, в условията на продължавано престъпление- с две отделни деяния, като извършител, в съучастие с Г. Ж. и К. Ж., като съизвършители, с цел да набави за себе си и за друго – останалите трима подсъдими имотна облага, възбудил и поддържал заблуждение у Т. Я., Т. Я., Ц. Я., Г. В. и Д. Й. и с това им причинил имотна вреда в общ размер на 12 000 (дванадесет хиляди) лева и измамата е извършена от повече от две лица, сговорили се предварително за нейното извършване, поради което на осн. чл. чл. 210 ал. 1, т. 2, вр. с чл. 209 ал. 1, вр. с чл. 26 ал. 1 и чл. 58а , ал.1 във връзка с чл. 54 от НК му е наложено наказание от 2 (две) години и 4 (четири) месеца лишаване от свобода, като на осн. чл. 304 от НПК е оправдан да е извършил деянието при условията на чл. 20, ал. 2 от НК;

- за виновен в това, че в периода от 20.06.2022 г. до 21.06.2022 г., в с. Генерал Кантарджиево, обл. Варна и в гр. Варна, като извършител, в съучастие с Г. Ж. и К. Ж., като съизвършители, с цел да набави за себе си и за друго – останалите трима подсъдими имотна облага в размер на 35 000 лева, чрез заплашване принудил Т. Я. да извърши нещо противно на волята му - да предаде на 20.06.2022 г. парична сума в размер на 17 000 лева на Г. Ж. и да сключи договор за кредит за текущо потребление с

Банка ДСК в размер на 15 000 лева и на 21.06.2022 г. да предаде парична сума в размер на 15 000 лева и парична сума в размер на 2000 лева на Г. Ж., и с това причинил на Т. Я. и Ц. Я. имотна вреда в размер на 34 000.00 лева, като изнудването е извършено при условията на чл. 213а ал. 2 т. 4 и т. 5 от НК - деянието е извършено от повече от две лица и е извършено от лица по чл. 142 ал. 2 т. 8 от НК - лица, които действат в изпълнение на решение на организирана престъпна група, поради което на осн. чл. 214 ал. 2 т. 1, вр. с ал. 1, вр. чл. 213а ал. 2 т. 4 и т. 5, вр. с ал. 1, вр. с чл. 142 ал. 2 т. 8, вр. с чл. 20 ал. 2 от НК и чл. 58а, ал. 1 във вр. чл. 54 от НК му е наложено наказание 3 (три) години и 4 (четири) месеца лишаване от свобода и глоба в размер на 5000 (пет хиляди лева);

- за виновен в това, че в периода от 15.09.2019 г. до 15.05.2024 г. в гр. Варна, с. Чернево, обл. Варна, в с. Орешак, обл. Варна, в с. Генерал Кантарджиево, обл. Варна и в гр. Севлиево участвал в организирана престъпна група, създадена с користна цел, с участници Г.Ж., К. Ж., Д. Д. и М. С., поради което на осн. чл. 321 ал. 3 пр. 2 т. 2, вр. ал. 2, вр. ал. 1 от НК и чл. 58а, ал. 1 и чл. 54 от НК му е наложено наказание лишаване от свобода в размер на 3 (три) години и 4 (четири) месеца лишаване от свобода.

На осн. чл. 23, ал. 1 от НК съдът определил едно общо най-тежко наказание на подсъдимия Д. Д. в размер на 3 (три) години и 4 (четири) месеца лишаване от свобода при първоначален общ режим на изтърпяването му, към което присъединил наказанието глоба в размер на 5 (пет хиляди) лева.

Зачел предварителното задържане на подсъдимия Д..

Осъдил подс. Г. Ж., К. Ж. и М. С. да заплатят на гражданските ищци Н. Н. и К. Г. сумата от 32 800 (тридесет и две хиляди и осемстотин) лева, представляващи обезщетение за причинените от престъплението по чл. 210 от НК имуществени вреди, ведно със законната лихва от предявяването на иска до окончателното ѝ изплащане.

Осъдил подс. К. Ж. и Д. Д. да заплатят на гражданския ищец Н. Д. сумата от 3000 (три хиляди) лева, представляващи обезщетение за причинени от деянието по чл. 209, ал. 1 от НК имуществени вреди.

Осъдил подс. Г. Ж. и К. Ж. да заплатят солидарно на гражданския ищец Н. К. сумата от 27 000 (двадесет и седем хиляди) лева, представляващи обезщетение за претърпени имуществени вреди.

Произнесъл се по разностите и по държавните такси върху уважените граждански искове.

Въззивното производство по внохд № 315/25г. по описа на ВнАС било образувано по :

-протест на прокурори при Окръжна прокуратура – Варна с искане за приложение на чл.24 от НК;

- жалби на защитника на подс. Г. Ж. и К. Ж. с оплаквания за допуснати съществени процесуални нарушения, нарушения на материалния закон и несправедливост на наложените наказания и искания за отмяна на първоинстанционната присъда и връщане на делото за новото му разглеждане от друг състав на първата инстанция или за намаляване размера на наложеното наказание. Депозирано е допълнение към въззивната жалба с конкретни съображения относно допуснатите процесуални нарушения;

- по лична жалба на подс. К. Ж. с оплаквания за съществени процесуални нарушения, неизясняване на обективната истина поради подвеждането му от защитата да признае фактите по обвинителния акт и да се пристъпи към диференцираната процедура по гл.

27 от НПК и с искане за отмяна на присъдата и връщане на делото на досъдебната фаза на процеса.

- жалба на защитника на подс. Д. Д. с доводи за явна несправедливост на наложеното наказание и с искане за намаляване размера му и приложението на чл. 66, ал. 1 от НК;
- жалба на защитника на подс. М. С. с оплаквания за допуснати съществени процесуални нарушения, довели до нарушаване правото на защита на подсъдимия, нарушаване на материалния закон и явна несправедливост на наложеното наказание и с искане за оправдаване на подсъдимия или изменяване на присъдата с намаляване размера на наложеното наказание.

Въззивното производство приключило с постановяване на въззивно решение, с което апелативният съд упражнил правомощията си по чл. 337, ал. 1, т. 2, ал. 2, т. 1 и чл. 338 от НПК, като изменил първоинстанционната присъда, както следва:

- оправдал подсъдимия Д. Д. да е осъществил деяние в продължаваното престъпление по чл. 210, ал. 1, т. 2 вр. чл. 209, ал. 1 от НК в периода от 07.09.2023 година до 08.09.2023 година по отношение на пострадалите Г. В. и Д. Й. и за разликата над 8000 лева;
- оправдал подсъдимия Г. К. Ж. да е осъществил в съучастие, като съизвършител с Д. Д. деяние в продължаваното престъпление по чл. 210, ал. 1, т. 2 вр. чл. 209, ал. 1 от НК в периода от 07.09.2023 година до 08.09.2023 година, по отношение на Г. В. и Д. Й.;
- оправдал подсъдимия Г. Ж. по обвинението да е участвал като съизвършител в престъплението по чл. 213а и приема формата му на съучастие като помагач по чл. 20, ал. 4 от НК;
- оправдал подсъдимите Г. Ж., К. Ж. и М. С. по т. 4 на чл. 213а, ал. 2 от НК;
- оправдал подсъдимите Г. Ж., К. Ж., Д. Д. и М. С. по т. 5 на чл. 213а, ал. 2 от НК – квалифициращ признак на престъплението по чл. 214, ал. 2, т. 1 от НК, както и по обвинението за съучастие по чл. 20, ал. 2 от НК;
- оправдал подсъдимите Г. Ж., К. Ж., Д. Д. и М. С. относно част от времето на престъплението по чл. 321 от НК, за периода 15.09.2019 г. -м. юли 2021 г.;
- оправдал подсъдимите К. Ж. и Д. Д. да са извършили деянието по чл. 209, ал. 1 вр. чл. 20, ал. 2 от НК, с пострадал Н. Д., с цел да набавят имотна облага за подсъдимите Г. Ж. и М. С.;
- увеличил на основание чл. 24 от НК наложените общи наказания лишаване от свобода по съвкупностите от престъпления на подсъдимите Г. Ж., К. Ж., М. С. и Д. Д. с по 1 (една) година, като посочил, че Г. Ж. следва да изтърпи 5 (пет) години и 8 (осем) месеца лишаване от свобода при строг режим, К. Ж. – 5 (пет) години при строг режим, а М. С. и Д. Д. – по 4 (четири) години и 4 (четири) месеца лишаване от свобода при общ режим.

Потвърдил присъдата в останалата част.

I. По пределите на касационната проверка.

Решението е атакувано с касационни жалби само от подсъдимите Г. Ж., К. Ж. и Д. Д..

Подсъдимият М. С. не е депозирал касационна жалба и доколкото в касационната инстанция е недопустимо присъединяването към жалбата на останалите подсъдими - негови съучастници по смисъла на чл. 320, ал. 6 от НПК, развитите от защитника му съображения пред касационната инстанция следва да се оставят без разглеждане като недопустими.

II. По доводите за допуснати съществени процесуални нарушения, довели до нарушаване правото на защита на подсъдимите.

Подобно развити в няколко направления както от защитниците, така и лично от подсъдимите, в съдържателно отношение, те позволяват общото им обсъждане.

На първо място неоснователно се претендира процесуално нарушение от категорията на абсолютните по смисъла на чл. 348, ал. 3, т. 2 от НПК- „липса на мотиви“. Оплакването е свързано и с твърдения за отсъствие на отговор в мотивите на решаващия съд по поставените от защитата въпроси относно процесуалната и материалната законосъобразност на първоинстанционния съдебен акт. ВКС констатира, че в атакуваното решение е изпълнен дължимия стандарт по чл. 339, ал. 2 от НПК, като е даден отговор по възраженията на защитата на подсъдимите, релевиращи във въззивните жалби. Въззивният съд, именно защото е преценил пунктуално да се произнесе по доводите на защитата, с които те се оспорили процесуалния ред, по който е протекло първоинстанционното производство, е утвърдил фактическите изводи на контролирания от него съд, съобразно дадените в т. 8 на ТР № 1/2009 г. на ОСНК указания. След това е пристъпил към собствен анализ на доказателствата и е обърнал специално внимание на доводите и възраженията, развити от страните във връзка с всяко от обвиненията, предявени на подсъдимите (л. 361 - л. 368 от внохд № 315/25г. на Апелативен съд - Варна). В атакуваното решение са намерили място доводите, въз основа на които съдът е отхвърлил залегналите във въззивната жалба оплаквания на защитниците на подсъдимите, като надлежно са отразени изводите по приложимия закон и аргументацията относно справедливостта на наложените наказания, както и необходимостта от прилагане на чл. 24 от НК. Независимо от съгласието или несъгласието на страните с дадения им отговор, той присъства в мотивите, а съдът е посочил съответните съображения, на основата на които е стигнал до заключенията си. Затова, по съдържание, мотивите гарантират в достатъчна степен и правото на подсъдимите да разберат ясно съображенията на въззивната инстанция, въз основа на които са направени фактическите и правните изводи на решаващия съд, и им осигурява възможността пълноценно да аргументират възраженията си срещу въззивното решение в касационното производство, както е и сторено.

Не е налице и липса на мотиви поради противоречиви изводи във въззивния съдебен акт до степен, която да лишава страните по делото и настоящата инстанция да разберат волята на контролирания съд. Внимателният прочит на въззивното решение показва, че то следва хронологията и детайлите на описаната от обвинението дейност на подсъдимите и по - специално реализираните от всеки един от тях усложнена престъпна дейност, включваща различни престъпни прояви, включително и продължавани такива, осъществени при реална съвкупност, както и при различни форми на съвместна престъпна дейност. Пунктуално е взето отношение по съставомерността на отделните деяния, както и ясно е отграничена аргументацията във връзка с индивидуализацията на наказанието, което следва да понесе всеки от подсъдимите.

Неоснователно се претендира процесуално нарушение от категорията на съществени относно процесуалния ред, по който се е развило съдебното производство пред първоинстанционния съд – диференцираната процедура на съкратеното съдебно следствие по гл. XXVII от НПК с пълно признаване на фактите по обвинителния акт от страна на подсъдимите при отсъствие на процесуалните предпоставки по чл. 372, ал. 4 от НПК.

Съдебното разглеждане на делото пред първоинстанционния съд е проведено по реда на Глава двадесет и седма от НПК, в хипотезата на чл. 371, т. 2 от НПК, след

надлежно отправени от четиримата подсъдими изрични искания за това, както и доброволните им съгласия, в присъствието на упълномощени от тях защитници (протокол от с. з. от 20.05.2025 г.). Съдът е изпълнил задълженията си по чл. 372, ал. 1 и ал. 4 от НПК, като е разяснил на подсъдимите правата им, процедурата и последиците от провеждането ѝ и след като е установил, че признанията се подкрепят от събраните по делото доказателства, е разгледал делото по този ред. По този начин, подсъдимите сами и по своя воля са създали условия за разглеждане на делото по този ред, отказвайки се от участие в състезателно производство за събиране и проверка на доказателствата в замяна на по-благоприятното им третиране при определяне на наказанията им. Това означава, че подсъдимите доброволно и по свое усмотрение са се лишили от процесуалната възможност за релевиране на обстоятелства, оспорващи фактическото обвинение и за отправяне на нови доказателствени искания, извън рамките на това обвинение, с изключение на такива, свързани с приложимия материален закон и с рамките на отговорността им. С оглед изтъкнатото не подлежат на обсъждане възраженията, свързани с оценката на доказателствения материал, както и изтъкнатите доводи за непълнота и противоречия в доказателствените източници, по същество представляващи възражения за необоснованост.

Необходимо е да се посочи, че именно изпълнението на задължението на съда от първата инстанция да провери дали фактите по обвинението се подкрепят от наличните доказателства, събрани в хода на досъдебното производство е предмет на проверка при осъществяване на инстанционния контрол. Преминаването към реда на съкратеното съдебно следствие по реда на чл. 371, т. 2 от НПК е процесуално правилно само ако първоинстанционният съд се е уверил в достатъчна степен, че доказателствата, събрани в досъдебната фаза на процеса са в корелация с направеното от подсъдимите самопризнание. Прочитът на контролираното въззивно решение показва, че съдилищата по фактите са изпълнили задължението си за надлежна проверка на доказателствената съвкупност относно достатъчна подкрепеност на инкриминираните обвинителни факти, които подсъдимите са признали. Задължителната съдебна практика е изяснила, че законовото изискване по чл. 373, ал. 4 от НПК не следва да се "абсолютизира и отъждествява с необходимост от изключителна еднопосочност на доказателствените източници и пълна съответност" на фактическите данни, които съдържат, което на практика е изключително трудно да бъде постигнато. (ТР 1/2009 г. на ОСНК на ВКС). Достатъчно условие за прилагането на този вид диференцирана процедура е наличието на достатъчен обем доказателства, подкрепящи релевантните обвинителни факти, които деецът е признал, което в настоящият казус е изпълнено в необходимата степен. От своя страна, при осъществяването от въззивния съд проверка, той е осъществил контрол на правилността на определението на първата инстанция по чл. 372, ал. 4 от НПК като е направил собствен подробен анализ на доказателствата по делото и аргументирано е достигнал до извода, че същите подкрепят признанието на подсъдимите в изискуемата от закона степен.

Действително, с оглед изменителната част на въззивното решение, с която са постановени оправдателни диспозитиви за различни елементи от престъпните състави, формата на съвместна престъпна дейност и едно от деянията, включено в продължаваното престъпление по чл. 210 от НК за един от подсъдимите, формално могат да се изведат аргументи в подкрепа на наведените в касационните жалби оплаквания за пороци в процесуалния ред, по който се е развило съдебното производство.

Задълбоченият прочит на въззивното решение и посочените в него съображения не позволяват обаче те да бъдат споделени в посоката, желана от защитата и то така, че да се стигне до целения от оплакването резултат – отмяна на въззивното решение, отмяна на първоинстанционната присъда и връщане на делото на първоинстанционния съд за разглеждането му по общия ред.

Съображенията за това произтичат от принципните постановки по две категории въпроси – 1) в какви хипотези е допустимо да се постанови оправдателен диспозитив за деянието или неговите елементи при призната от подсъдимия фактология, описана в обвинителния акт при разглеждане на делото по реда на диференцираната процедура по гл. XXVII от НПК в случаите на чл. 371, т. 2 от НПК и 2) какви по съдържание и последици са тези процесуални нарушения, които представляват основание за отмяна на съдебен акт и налагат връщане на делото на предходен процесуален стадий за отстраняване на допуснатите от съда процесуални грешки при разглеждането и решаването на съответното наказателно производство.

Първо – направеното от подсъдимия признание на фактите, посочени в обстоятелствената част на обвинителния акт не изключва оправдаването му по тези факти. Това е допустимо в две хипотези – а) когато фактите не сочат на съставомерно деяние или съставомерен признак от посочената в обвинителния акт правна квалификация на деянието и б) когато в диспозитива на обвинението са предявени фактически елементи, които поначало не са посочени в обстоятелствената част на обвинителния акт. В последната хипотеза е необходимо да се припомни, че съществува разлика между обстоятелствена част на обвинителния акт и обстоятелствена част на обвинението, разяснена в Тълкувателно решение № 2 от 22.12.2016 г. на ВКС по тълк. д. № 2/2016 г., ОСНК.

Второ - основание за отмяна на съдебния акт представлява това процесуално нарушение, което по естество накърнява определени, принадлежащи на съответния процесуален субект, процесуални права. Затова, когато страна в процеса се позовава на процесуално нарушение, което не е довело до накърняване на процесуалните ѝ права, поначало исканията в тази насока се преценяват като недопустими предвид отсъствието на правен интерес, който да обосновава допустимостта на отправеното възражение. Това означава, че само по себе си твърдението за наличие на процесуално нарушение, извън категорията на абсолютните (по чл. 348, ал. 3, т. 2 - т. 4 от НПК), не е достатъчно да определи обхвата на дължимата преценка – т.е. да се констатира наличието или липсата на твърдяното нарушение. В равностойно отношение съдът дължи преценка и на още две категории предпоставки – а) дали то е довело до ограничаване на процесуалните права на страната, която се позовава на допускането му в някоя от фазите на производството и б) дали, въпреки допускането му, процесуалното нарушение е отстранимо при евентуалното връщане на делото на предходен процесуален стадий.

В конкретния случай въззивният съд, след като се е занимал детайлно с възраженията във въззивните жалби, не е подходил формално, а прецизно е изследвал кои фактически обстоятелства или не са били посочени в обстоятелствената част на обвинителния акт, но пък са били отразени в диспозитива на обвинението или пък са присъствали в обстоятелствената част на обвинителния акт, но пък са били несъставомерни при преценката му за приложимото материално право.

С оглед на това правилно Варненският апелативен съд е постановил частично оправдаване за следното:

- поради несъставомерност на деянието – подсъдимите Г. Ж., К. Ж. и М. С. - по квалифициращия признак на т. 4 на чл. 213а, ал. 2 от НК; както и всички подсъдими - по квалифициращия признак на престъплението по чл. 214, ал. 2, т. 1 от НК - т. 5 на чл. 213а, ал. 2 от НК и по обвинението за съучастие по чл. 20, ал. 2 от НК;
- поради преквалификация на посочените в обстоятелствената част и признати от подсъдимите факти – оправдаване на подсъдимия Г. Ж. по обвинението да е участвал като съизвършител в престъплението по чл. 213а и преквалифициране на дейността му като помагаческа по чл. 20, ал. 4 от НК;
- поради липса на отразени в обстоятелствената част (т.е. извън кръга на признатите от подсъдимите) факти, които са посочени едва в диспозитива на обвинителния акт - оправдал подсъдимите Г. Ж., К. Ж., Д. Д. и М. С. относно част от времето на престъплението по чл. 321 от НК, за периода 15.09.2019 г. - м. юли 2021 г., както и подсъдимите К. Ж. и Д. Д. – относно целта по чл. 209, ал. 1 във връзка с чл. 20, ал. 2 от НК, с пострадал Н. Д. - да набавят имотна облага за другите двама подсъдими.

Основният довод в касационните жалби, с които се оспорва законосъобразността на проведената от първия съд и утвърдена като правилна диференцирана процедура по чл. 371, т. 2 от НПК, е оправдаването от въззивния съд на един от подсъдимите – Д. Д. за едно от деянията, включени в продължаваното престъпление по чл. 210, ал. 1, т. 2 във връзка с чл. 209, ал. 1 от НК, с пострадали Г. В. и Д. Й. и за разликата над 8 000 лева и като последица – оправдаването на подс. Г. Ж. да е действал в съучастие с подс. Д. Д. в това деяние. Според защитата това оправдаване е признак за съществен порок в процесуалния ред, по който е разгледано и решено производството, тъй като е последица от различна преценка на доказателствени материали, които не са подкрепяли самопризнанието на подсъдимите по чл. 371, т. 2 от НПК и следователно в разрез с изискванията на чл. 372, ал. 4 от НПК, тъй като оправдаването за едно от деянията е поради „недоказаност“.

Оплакването е лишено от основание, тъй като коментираното оправдаване на подсъдимия Д. Д. за деянието по чл. 210 от НК, с пострадали Г. В. и Д. Й., не е поради „недоказаност“, а поради това, че посочените в обстоятелствената част на обвинителния акт факти, признати от подсъдимия Д., не указват на извършено от него съставомерно деяние – хипотеза по чл. 24, ал. 1, т. 1 от НПК. Съпоставката на отразените в обстоятелствената част на обвинителния акт факти по отношение на това деяние с приетите за установени фактически обстоятелства за него ясно указва на пълното им съвпадение – т.е. отсъства каквато и да е промяна в признатата от подсъдимия Д. и подс. Г. Ж. – нито са приети за доказани нови и непосочени в обвинителния акт факти, нито е отречено наличието на други факти, поради тяхната „недоказаност“. Касае се до различна правна оценка на приетите и признати от подсъдимия факти, които са намирали подкрепа в събраните на досъдебното производство доказателствени материали, но поначало не са сочели на съставомерно престъпно поведение, така че да се достигне до осъждането на дееца. Следователно, реализираното от въззивния съд правомощие по чл. 337, ал. 1, т. 2 от НПК за частично оправдаване на подс. Д. не е в разрез с правилата, регламентиращи законосъобразното провеждане на диференцираната процедура на съкратеното съдебно следствие по чл. 371, т. 2 от НПК.

Посочените в касационната жалба на защитника на подс. Г. Ж. противоречия в мотивите - относно обвинението по чл. 321 от НПК – за периода на организираната престъпна група, в която четиримата подсъдими са участвали и последвалото им оправдаване за периода от 15.09.2019 г.- -м. 07.2021 г. също не представлява

основание за отмяна на съдебния акт и не обуславя необходимост от връщане на делото за новото му разглеждане на въззивния съд поради нуждата от отстраняването му. Действително, на посочените от защитата места в мотивите съдът при утвърждаване на приетите за установени факти и посочил, че групата е функционирала от 15.09.21 г., което е в противоречие с крайния му диспозитив. От съдържанието на атакувания съдебен акт обаче е видно, че цялостната аргументация на решаващия съд (вж. л. 367 на гърба от внохд № 315/25г. по описа на ВнАс) е насочена към обосноваване на извода, че обвинението по чл. 321 от НК съдържа само обвинително твърдение за това, че групата е функционирала в периода от 15.09.19 г.-м.07.21 г., но не и фактически обстоятелства, които в съдържателно отношение да описват това функциониране. Видно е, че се касае до непрецизност, която обаче съвсем не означава, че е налице противоречие в мотивите, което представлява процесуално нарушение от категорията на съществените. "Противоречие в мотивите ще има не само когато две твърдения се изключват, но и когато твърдението е нелогично" (Павлов, Ст. " Наказателен процес на НРБ", изд. 1989, г., с. 543). Освен това противоречието следва да е намерило израз в становището на съда по въпросите, поставени пред него за решаване, а не в отделните негови изрази. Когато съдът е бил последователен в своите изводи и диспозитивът на решението му логично произтича от изтъкнатите в съобразителната част на решението съображения, както е в настоящия случай, не е налице противоречие в мотивите, което да съставлява основание за отмяна на съдебния акт.

В обобщение, ВКС намери, че претендираните процесуални нарушения не са допуснати, поради което не се констатира основанията на чл. 348, ал. 1, т. 2 от НПК за отмяна на въззивния съдебен акт и връщане на делото за новото му разглеждане на първоинстанционния или въззивния съд.

III. Касационната проверка намери, че в рамките на установената фактическа обстановка материалният закон е приложен правилно. Касационното основание по чл. 348, ал. 1, т. 1 от НПК е заявено като последица от неправилно проведена съдебна процедура пред първоинстанционния съд, като конкретни съображения са изтъкнати единствено по правилното квалифициране на част от деянията като обикновена и квалифицирана измама.

По отношение на останалите престъпления, за които касаторите са били признати за виновни – чл. 213а, ал. 2, т. 4 и т. 5 вр. чл. 142, ал. 2, т. 8 от НК; по чл. 214, ал. 2, т. 1 от НК; по чл. 214, ал. 2, т. 1 от НК и по чл. 321, ал. 3, пр. 2 от НК в касационните жалби не се съдържат конкретни доводи, поради което е достатъчно да се отбележи, че в рамките на процедурно вярно установените факти материалният закон е приложен правилно.

Що се касае до възраженията на подсъдимите за това, че не е налице наказателно - правна измама, въззивният съд подробно – за всяко отделно деяние – самостоятелно (осъществено в съучастие от подс. Д. и подс. К. Ж.) или пък включено в усложненото продължавано престъпление (6 деяния) се е занимал с обективните и субективните му елементи, както и с квалифициращите признаци, като правилно е приел, че същите са съставомерни по чл. 209 и чл. 210 от НК. Детайлно са описани конкретно осъществените от подсъдимите действия и ясно е очертан механизма на деянията, включващ както начина на въвеждане в заблуждение на пострадалите, така и способите за неговото поддържане, така че да им се причини имотна вреда в инкриминирания размер. Поставен е акцент на обстоятелството, че подсъдимите нямали строително образование, нужна квалификация, техническа и кадрова

обезпеченост, за да извършат строително-монтажните и ремонтните дейности качествено и в съответствие с техническите изисквания за такъв вид дейност, за каквато били наемани от пострадалите. След започване на строителните работи, подсъдимите въвеждали пострадалите в заблуждение и го поддържали относно стойността и качеството на извършените строително-монтажни работи и вложените материали, като искали да им се заплатят суми, които били значително по-големи от действителната стойност на вложените материали и труда, необходими за извършването на строителните работи. Комплексният характер на измамливите действия включвал редица способности – поставяне на хартиени обяви на различни обществени места, някои от тях оформени като брошури и с изписване на име на фирма; публикуване на обяви в интернет; бързо започване на строителни дейности без да е постигната окончателна договорка за окончателна цена на СМР; умишлено забавяне на работния процес с цел пострадалите да им заплатят още пари; многократно искане за заплащане на още парични суми при заплащане на уговорената първоначална цена под предлог за закупуване на материали, или извършване на строително-монтажни дейности, от които на практика нямало необходимост; въвеждане в заблуждение относно площта на покривите, която следвало да се ремонтират и като последица претенция за заплащане от пострадалите на нереално завишена стойност на труда и вложените материали; отсъствие на писмени документи, оправдаващи направените разходи; представяне на част от подсъдимите с чужди имена, за да скрият истинската си самоличност; укриването им и отсъствието на телефонна комуникация с тях след получаване на парите от пострадалите. Заключениета за наличието на користна цел и за субективната страна на осъщественото от подсъдимите правилно се основават както на обективно извършеното, така и на действията им насочени с постигане на целта за получаване на имотна облага, които обуславят наличието на реална съвкупност с престъпленията по чл. 214 от НК и по чл. 213а от НК. Когато пострадалите отказвали да плащат поисканите от подсъдимите по-големи парични суми, подсъдимите използвали различни способности, за получат пари – заплахи с насилие и увреждане на имуществото; заплахи с фактически действия, като в част от случаите – чрез създаване на обстановка, застрашаваща живота и здравето на пострадалите и тяхното имущество, като настройвали наетите от тях работници против пострадалите; разпокриване на покривите, където следвало да извършват ремонтни дейности, в някои случаи под предлог, че трябва да се извърши определена дейност, от която реално нямало нужда, което създавало риск при последващи валежи ще настъпят вреди за имуществото им.

При тези фактически обстоятелства възражението на защитата за несъставомерност на деянията, поради това, че се касае до гражданско-правни отношения, свързани с качеството и изпълнението на възложената работа, правилно са били отхвърлени като неоснователни от въззивния съд. Наличието на договорни отношения не изключва извършването на измама, щом като са налице признаците на това престъпление, както е в конкретния случай. Подсъдимите са действали с измамлива цел, а договорните отношения представляват способ за въвеждане в заблуждение на пострадалите, като подсъдимите поначало не само не са имали намерение да изпълнят задълженията си по тях, но и възможност реално да ги изпълнят.

С оглед изложеното, оплакването за неправилно приложение на материалния закон е неоснователно.

IV. По справедливостта на наложените наказания.

С касационните жалби е направено и възражение за явна несправедливост "на наложеното наказание" и съпътстващо това възражение искане за смекчаване на санкцията.

Аргументите, изтъкнати в жалбата на адв. В. – защитник на подс. Д. са свързани с частичното оправдаване на подсъдимия за част от обвинението, намаляването на щетата и несъобразяването на това обстоятелство при определяне размера на наказанието. Посочва се, че извън вниманието на съда са останали редица смекчаващи отговорността – по-малкия брой на деяния, в които е участвал, конкретното проявление на участието му в престъпните деяния и наличието на изключително смекчаващо отговорността му обстоятелство - наличието на влошено здравословно състояние. В жалбата на адв. П. – защитник на подс. Д. подробно се изброяват смекчаващи отговорността на подсъдимия обстоятелства, които не са били оценени според действителната им тежест от решаващите инстанции. Изразява се недоволство и от приложението на чл. 24 от НК, което било в логическо противоречие с оправдателния диспозитив на решението, който би следвало да предпостави тъкмо обратното - упражняване на правомощието да се намали наложеното на дееца наказание.

В касационната жалба на адв. Я. – защитник на подс. Г. Ж. и К. Ж., се отправя оплакване за формален подход при определяне на наказанията на подсъдимите без отчитане на конкретния им принос и участие, като и несъобразяване на постановеното частично оправдаване за част от елементи на деянията. Изразява се несъгласие с извода, че като отегчаващо отговорността на подсъдимите обстоятелство следва да се има предвид високата степен на обществена опасност на деянията, тъй като същата е съобразена от законодателя при определяне на санкцията за съответното престъпление. Подценено било и чистото съдебно минало на подсъдимите, като неправилно е отречено, че същото не влияе на личната им обществена опасност. Като неправилна и непълна се сочи и аргументацията на въззивния съд за увеличаване размера на общо определеното наказание на осн. чл. 24 от НК.

Оплакванията са неоснователни. Общо предприетия от съда подход да утвърди размера на отмерените от първия съд наказания на подсъдимите, съгласявайки се в генерален план с оценката на смекчаващите и отегчаващите отговорността обстоятелства е допустим, когато не се наблюдават съществени различия в крайните изводи относно въпроса какво наказание следва да понесе деецът, така че от една страна то е да е съответно на престъплението (чл. 35, ал. 3 от НК), а от друга - да е от естество да постигне целите по чл. 36 от НК. В рамките на развилата се диференцирана процедура и при приетите от инстанциите факти, очертаващи в ясна и конкретна степен конкретно проявеното от всеки от дейците поведение, съдът с основание е отчел като отегчаващи обстоятелства престъпната упоритост, с която са осъществени разнородни по обект престъпления в продължителен период от време; множеството пострадали лица; високият размер на причинените имуществените вреди и тези, значително надхвърлящи квалификацията "големи размери"(по отношение на подсъдимите Г. Ж. и К.Ж.); конкретно по-значителния принос на подс. Г. Ж., К. Ж. и М. С.; лошите им характеристични данни; специфичния механизъм на измамата и изнудването, както и престъпната упоритост за получаване на паричната облага при осъществяване на деянието по чл. 210 от НК, чрез придружаване на част от пострадалите до банкови институции за теглене на парични средства и отпускане на парични заеми.

Неоснователно се претендира, че съдът не е съобразил или пък е подценил значението на смекчаващите отговорността обстоятелства. Съдът, макар и в лаконична форма, ясно е изброил смекчаващите отговорността обстоятелства, като е разяснил за кого от подсъдимите те са налице. Така, правилно са отчетени като смекчаващи отговорността чистото съдебно минало на подсъдимите Г. Ж., Д. Д. и М. С., обремененото семейно положение на подс. Г. Ж. и К. Ж., младата възраст на подс. Г. Ж. и влошеното здравословно състояние по отношение на подс. К. Ж., М. С. и Д. Д.. Обективно е подхотено и при съобразяване на факта на последващото осъждане на подс. Г. Ж., като правилно е било уточнено, че същото не може да бъде интерпретирано на плоскостта на отегчаващите отговорността обстоятелства. Правилна е и преценката за отсъствие на каквато и да е самокритичност или съжаление за осъществените деяния от страна на всички подсъдими, както и отсъствието на предпоставки за допълнително смекчаване на наказателната им отговорност предвид направеното признание на фактите в процедурата по чл. 371, т. 2 от НПК. С поведението си подсъдимите нито са допринесли за своевременно разкриване на престъплението, нито за разкриване на обективната истина. Всичко това обосновано е довело до заключението, че констатираните смекчаващи отговорността на подсъдимите обстоятелства не покриват кумулативно дадените в чл. 55 от НК предпоставки, поради което законосъобразно е отказано наказанието да бъде отмерено на това основание.

Неоснователно е възражението, че съдът неправилно се е позовал на високата степен на обществена опасност на деянията, тъй като същата е съобразена от законодателя при определяне на санкцията за съответното престъпление. Известно е, че обществената опасност на деянието е абсолютна предпоставка, за да бъде то престъпление – законът отрича престъпния характер на деянието, ако то не е общественоопасно. Законодателят обаче посочва именно степента на обществена опасност като основание за диференциация на санкциите по наказателноправните норми в НК. Така, „...минимумът на санкцията в най-общи черти отразява преценката на законодателя за най-ниската степен, до която може да стигне обществената опасност при очертаване в състава признаците и условията, а максимумът – преценката му за най-високата“. (Лютов, К. Обществената опасност на деянието по наказателното право на НРБ. С., 1960, с. 87). В процеса на индивидуализация на наказанието съдът е задължен да изследва конкретната обществена опасност на деянието, т.е какви са тези обстоятелства, които влияят на степента и характера на негативното въздействие върху обществените отношения- обект на защита по наказателно-материалното право. В настоящия случай, съдът с основание е посочил, че осъществената усложнена престъпна дейност сериозно е засегнала обществените отношения, гарантиращи нормалното осъществяване на правото на собственост и то по начин и интензивност, значително надхвърлящ обичайното за този вид престъпления. Броят на деянията, комплексният им характер, броят на пострадалите лица, използваните средства и методи както при изпълнението на измамите, така и при постигане на корисната цел - получаване на имотната облага, продължителния период и проявената от подсъдимите престъпна упоритост разкриват изключително висока степен на обществена опасност не само на деянията, но и на дейците.

С оглед на това, ВКС намери, че наложените на касаторите санкции, както следва:

– на подс. Г. Ж. (4г. и 8 м. лишаване от свобода –за престъплението по чл. 210, ал. 1 от НК; 2 г. и 4 м. и глоба в размер на 3500 лв. – за престъплението по чл. 213а от НК; 3 г. и 4 м. лишаване от свобода и глоба в размер на 5 000 лв. –за престъплението по чл.

214, ал. 2 от НК; 2 години лишаване от свобода и глоба в размер на 4 200 лв.- за престъпление по чл. 214, ал. 2 от НК; 3 г. и 4 м. лишаване от свобода- за престъплението по чл. 321, ал. 3 от НК) – общо наказание при условията на чл. 23, ал. 1 от НК – 4 години и 8 месеца лишаване от свобода при първоначален общ режим и глоба в размер на 5 000 лева;

- на подс. К. Ж. (1 г. и 8 м. лишаване от свобода- за престъплението по чл. 209, ал. 1 от НК; 4 години лишаване от свобода –за престъплението по чл. 210, ал. 1 от НК; 2 години и 4 месеца лишаване от свобода и глоба в размер на 3500 лева- за престъпление по чл. 213а, ал. 2 от НК; 3 години и 4 месеца лишаване от свобода и глоба в размер на 5000 лева- за престъпление по чл. 214, ал. 2 от НК; 2 години лишаване от свобода и глоба в размер на 4200 лева – за престъпление по чл. 214, ал. 2 от НК; 3 години и 4 месеца лишаване от свобода – за престъпление по чл. 321, ал. 3 от НК) – с определено по реда на чл. 23 от НК общо най-тежко наказание в размер на 4 години лишаване от свобода при първоначален строг режим на изтърпяване и глоба в размер на 5000 лева;

- на подс. Д. Д. – (2 години и 4 месеца лишаване от свобода –за престъплението по чл. 210, ал. 1 от НК; 3 години и 4 месеца лишаване от свобода и глоба в размер на 5000 лева - за престъпление по чл. 214, ал. 2 от НК; 3 години и 4 месеца лишаване от свобода – за престъпление по чл. 321, ал. 3 от НК) – с определено по реда на чл. 23 от НК общо най-тежко наказание в размер на 3 години и 4 месеца лишаване от свобода при първоначален общ режим и глоба в размер на 5000 лева.

Пропорционални спрямо съответните престъпления и личността на подсъдимите, като всяка от тези санкции се явява необходима за постигане на корекция в поведението на съответното лице, за преодоляване на антисоциалните черти в поведението му и за възпитаване на нужни и полезни за обществото качества. Няма подценяване или надценяване на значими за реализирането на отговорността на никого от подсъдимите обстоятелства, като е ясно видимо, че са съобразени конкретния принос и участие на всеки от касаторите в престъпленията, които са осъществени. Фактът на частичното оправдаване на подс. Д. за едно от деянията, както и частичното оправдаване на подсъдимите по част от квалифициращите елементи на престъпленията също не води до извод за парадоксален подход при отмерване на конкретните санкции, доколкото преценката за тяхната справедливост, извършена от въззивния съд поначало е вярна.

На последно място, неоснователно се оспорва приложението на чл. 24 от НК, при което съдът е увеличил общо определените на касаторите наказания с по 1 (една) година. Изтъкнати са сериозни съображения, напълно достатъчни да покрият изискванията за мотивираност на съдебния акт в тази му част. Извън съмнение, увеличаването на определеното общо наказание при съвкупност от престъпления на осн. чл. 24 от НК представлява законово регламентирана и обособена като изключение възможност при множество престъпления, определеното общо най-тежко наказание да бъде увеличено, когато отделните наказания са от един и същи вид и когато се достигне до заключение, че определеното общо наказание не може да постигне целите по чл. 36 НК. При това, приложението на посочената норма не е ограничено нито от вида на процедурата, по която се е развило и приключило съдебното производство, нито от обстоятелството, че по делото отделните наказания са определени при превес на смекчаващите отговорността обстоятелства или дори при наличието на множество и/или изключителни такива, т.е. чл. 24 от НК е приложим всякога, независимо от основанията, които са наложили определяне на конкретните

обеми наказателна принуда, щом съдът стигне до извода, че общо определеното наказание е несправедливо и несъответно на съвкупността от престъпните деяния и че със същото това наказание не мога да се постигнат целите на наказателната репресия. Дължимата преценка обхваща редица обстоятелства, сред които са и цялостната престъпна дейност на дееца, конкретната обществената опасност на извършените престъпления, продължителността на периода, броя на случаите на деянията, включени в продължаваното престъпление, като също така от съществено значение е и стойностният размер на отнетото имущество, когато се отнася до посегателство върху обществено или лично имущество и за резултата от извършеното престъпление, когато се касае за друг вид престъпления. Преценяват се също така подбудите и мотивите за извършването на престъпленията и всички установени по делото смекчаващи и отегчаващи обстоятелства.(вж. напр. Р. № 102 от 19.III.1990 г. по н. д. № 70/90 г., II н. о.) При това, след тази цялостна преценка на престъпната дейност на подсъдимия съдът, след като се убеди и прецени, че и най-тежкото наложено му наказание за отделните престъпления не ще осъществи целите на наказанието така, както са посочени в чл. 36 НК, може да приложи разпоредбите на чл. 24 НК. В настоящия случай съдът е съобразил всички тези обстоятелства, поради което не може да бъде упрекат, че неправилно е пристъпил към увеличаване на общо определените на касаторите наказания „лишаване от свобода“.

Гореизложеното дава основание да се направи извод, че дейността на Варненския апелативен съд по индивидуализиране на наказанията е законосъобразно извършена, поради което не са налице основания, обуславящи необходимост от тяхното намаляване.

Констатираната неоснователност на оплакванията на всички касатори за наличието на всички касационни основания, обосновава заключението, че касационните жалби са неоснователни, а атакуваният съдебен акт като правилен и законосъобразен, следва да бъде оставен в сила.

На основание чл. 189, ал. 3 от НПК, с оглед резултата от касационната проверка, жалбоподателите – подсъдимите Д. Д., Г. Ж. и К. Ж. следва да бъде осъдени да платят солидарно направените от частния обвинител и граждански ищец Н. П. К. разноски за процесуалното му представителство пред ВКС от адв. Д. А. съгласно представения пред настоящата инстанция договор за правна защита и съдействие и отбелязаното в него, че частният обвинител е платил в брой адвокатско възнаграждение в размер на 2205 (две хиляди двеста и пет) евро.

Предвид изложеното и на осн. чл. 354, ал. 1, т. 1 от НПК, ВКС, първо наказателно отделение

Р Е Ш И:

ОСТАВЯ В СИЛА решение № 1 от 07.01.2026 г., постановено по внохд № 315/25 г. по описа на Апелативен съд - Варна.

ОСЪЖДА подсъдимите Д. С. Д., Г. К. Ж. и К. Н. Ж. да платят солидарно направените от частния обвинител и граждански ищец Н. П. К. разноски за процесуалното му представителство пред ВКС в размер на 2205 (две хиляди двеста и пет) евро.

Решението не подлежи на обжалване.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: